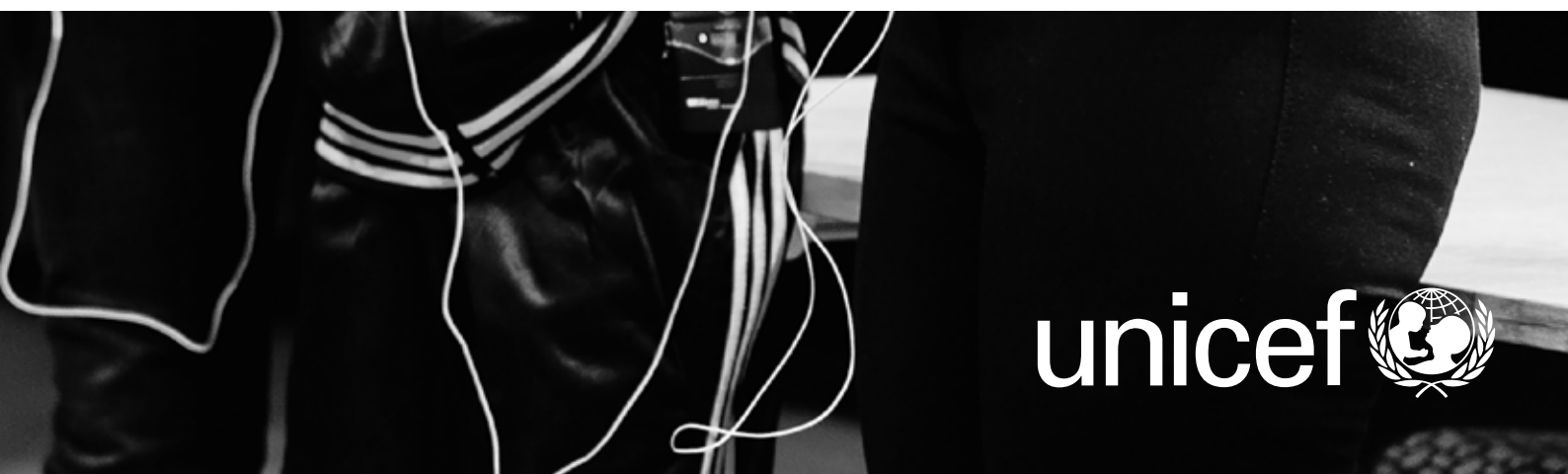

BARNES RÄTTIGHETER SOM TEMA

Ett skolmaterial om barnkonventionen

INNEHÅLL

BAKGRUND TILL SKOLMATERIAL	3
ÖVNINGAR.....	4
KURSPLANER	5
STEG 1	7
STEG 2	8
CAFÉBORD 1	9
CAFÉBORD 2	10
CAFÉBORD 3	11
CAFÉBORD 4	12
CAFÉBORD 5	13
STEG 3	14
STEG 4	15
STÖD TILL CAFÉMETODEN	16

ELEV MATERIAL

ELEV MATERIAL 1	18
ELEV MATERIAL 2	21
ELEV MATERIAL 3	22
ELEV MATERIAL 4	23
ELEV MATERIAL 5	24
ELEV MATERIAL 6	25
ELEV MATERIAL 7	26
ELEV MATERIAL 8	27
ELEV MATERIAL 9	28
ELEV MATERIAL 10	29
ELEV MATERIAL 11	30
ELEV MATERIAL 12	31
ELEV MATERIAL 13	32
ELEV MATERIAL 14	33

BAKGRUND TILL SKOLMATERIAL

Det här ett temapaket från UNICEF Sverige om barns rättigheter. Med hjälp av inspirerande övningar och diskussioner får eleverna lära sig mer om barnkonventionen.

Övningarna går ut på att öka elevernas kunskap om barns rättigheter och få dem att själva engagera sig i dessa frågor. Med hjälp av övningarna kan du skapa en röd tråd i arbetet med barns rättigheter. Det går också bra att göra de olika övningarna vid olika tillfällen.

I övningarna refererar vi till följande artiklar i barnkonventionen:

Artikel 12	<i>Varje barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikt ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad.</i>
----------------------	---

Artikel 28	<i>Varje barn har rätt till utbildning. Grundskolan ska vara gratis.</i>
----------------------	--

Artikel 13	<i>Varje barn har rätt till yttrandefrihet, att tänka, tycka och uttrycka sina åsikter.</i>
----------------------	---

Artikel 31	<i>Varje barn har rätt till lek, vila och fritid.</i>
----------------------	---

Artikel 15	<i>Barn har rätt att starta och delta i föreningar och organisationer.</i>
----------------------	--

Artikel 32	<i>Varje barn har rätt att skyddas mot ekonomiskt utnyttjande och arbete som är skadligt eller hindrar barnets skolgång.</i>
----------------------	--

ÖVNINGAR

ANPASSAT FÖR ÅRSKURS

- 7-9
- Gymnasiet

FÖRBEREDELSE

- Placera ut sammanfattningen av barnkonventionen och de övriga elevmaterialen på de bord där de ska användas under Cafémetoden.

STEG 1

UPPVÄRMNINGSÖVNING OM
BARNS RÄTTIGHETER (20 MINUTER).

STEG 2

LÄR MER OM BARNKONVENTIONEN
GENOM CAFÉMETODEN (2 X 50 MINUTER).

STEG 3

HUR VILL DU UPPMÄRKSAMMA BARNKONVENTIONEN? ELEVERNA FÅR I UPPGIFT ATT TA FRAM ETT EGET INITIATIV OCH AKTIVITETER (2 X 40 MINUTER).

STEG 4

FÖRSLAG PÅ FORTSATT ARBETE
MED BARNKONVENTIONEN.

ÖVERGRIPANDE KOPPLING TILL KURSPLANER

Samtliga övningar går att koppla till kursplanerna i samhällskunskap och svenska i årskurs 7-9 och gymnasiet.

Koppling till samhällskunskap, årskurs 7-9

- **Rättigheter och rättsskipning:** De mänskliga rättigheterna inklusive barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen. Deras innebörd och betydelse samt diskrimineringsgrunderna i svensk lag. Hur mänskliga rättigheter kränks i olika delar av världen.
- **Individer och gemenskaper:** Ungdomars identiteter, livsstilar och välbefinnande och hur detta påverkas, till exempel av socioekonomisk bakgrund, kön och sexuell läggning.
- **Rättigheter och rättsskipning:** Demokratiska fri- och rättigheter samt skyldigheter för medborgare i demokratiska samhällen. Etiska och demokratiska dilemman som hänger samman med demokratiska rättigheter och skyldigheter.
- **Information och kommunikation:** Mediernas roll som informationsspridare, opinionsbildare, underhållare och granskare av samhällets maktstrukturer.

Förmågor som tränas i samhällskunskap, årskurs 7-9

Genom undervisningen i detta material övar eleverna sina förmågor att:

- Reflektera över hur individer och samhällen formas, förändras och samverkar.
- Analysera och kritiskt granska lokala, nationella och globala samhällsfrågor ur olika perspektiv.
- Uttrycka och värdera olika ståndpunkter i till exempel aktuella samhällsfrågor och argumentera utifrån fakta, värderingar och olika perspektiv.
- Söka information om samhället från medier, internet och andra källor och värdera deras relevans och trovärdighet.
- Reflektera över mänskliga rättigheter samt demokratiska värden, principer, arbetssätt och beslutsprocesser.

Koppling till svenska, årskurs 7-9

- **Tala, lyssna och samtala:** Att leda ett samtal, formulera och bemöta argument samt sammanfatta huvuddragen i vad som sagts.
- **Informationssökning och källkritik:** Informationssökning på bibliotek och på internet, i böcker och massmedia samt genom intervjuer.

Förmågor som tränas i svenska, årskurs 7-9

Genom undervisningen i detta material övar eleverna sina förmågor att:

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Söka information från olika källor och värdera dessa.
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.

Koppling till samhällskunskap, gymnasiet

- **Samhällskunskap:** De mänskliga rättigheterna; vilka de är, hur de förhåller sig till stat och individ och hur man kan utkräva sina individuella och kollektiva mänskliga rättigheter. Grupper och individers identitet, relationer och sociala livsvillkor med utgångspunkt i att människor grupperas utifrån kategorier som skapar både gemenskap och utanförskap. Presentation i olika former och med olika tekniker med betoning på det skriftliga och muntliga, till exempel debatter och debattartiklar.

Förmågor som tränas i samhällskunskap, gymnasiet

Undervisningen ger eleverna förutsättningar att utveckla följande:

- Kunskap om demokrati och mänskliga rättigheterna såväl de individuella som kollektiva samhällsfrågor, samhällsförhållanden samt olika samhällens organisation och funktion från lokal till global nivå utifrån olika tolkningar och perspektiv.
- Förmåga att analysera samhällsfrågor och identifiera orsaker och konsekvenser med hjälp av samhälls-vetenskapliga begrepp, teorier, modeller och metoder.

Koppling till svenska, gymnasiet

- **Svenska:** Muntlig framställning med fokus på mottagaranpassning. Faktorer som gör en muntlig presentation intressant och övertygande. Användning av presentationstekniska hjälpmedel som stöd för muntlig framställning. Olika sätt att lyssna och ge respons som är anpassad till kommunikationssituationen.

Förmågor som tränas i svenska, gymnasiet

- Förmåga att tala inför andra på ett sätt som är lämpligt i kommunikationssituationen samt att delta på ett konstruktivt sätt i förberedda samtal och diskussioner.
- Förmåga att läsa, arbeta med, reflektera över och kritiskt granska texter samt producera egna texter med utgångspunkt i det lästa.

STEG 1

UPPVÄRMNINGSÖVNING

ÅRSKURS 7-9

I DEN HÄR ÖVNINGEN FÅR ELEVERNA ÖVA SINA FÖRMÅGOR ATT:

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift. (Sv)
- Reflektera över hur individer och samhällen formas, förändras och samverkar. (Sh)
- Analysera och kritiskt granska lokala, nationella och globala samhällsfrågor ur olika perspektiv. (Sh)
- Uttrycka och värdera olika ståndpunkter i till exempel aktuella samhällsfrågor och argumentera utifrån fakta, värderingar och olika perspektiv. (Sh)
- Reflektera över mänskliga rättigheter, demokratiska värden, principer, arbetssätt och beslutsprocesser. (Sh)

GYMNASIET

I DEN HÄR ÖVNINGEN FÅR ELEVERNA FÖRUTSÄTTNINGAR ATT UTVECKLA:

- Kunskap om demokrati och mänskliga rättigheter, såväl individuella som kollektiva, samhällsfrågor och samhällsförhållanden samt olika samhällens organisation och funktion från lokal till global nivå utifrån olika tolkningar och perspektiv. (Sh)
- Förmåga att analysera samhällsfrågor och identifiera orsaker och konsekvenser med hjälp av samhällsvetenskapliga begrepp, teorier, modeller och metoder. (Sh)
- Förmåga att tala inför andra på ett sätt som är lämpligt i kommunikationssituationen samt att delta på ett konstruktivt sätt i förberedda samtal och diskussioner. (Sv)

Avsluta med en kort diskussion där ni sammanfattar vad ni har kommit fram till.

SYFTE

Syftet med den här övningen är att förbereda eleverna på det fortsatta arbetet med barns rättigheter. Du kan välja att genomföra övningen i helklass eller i mindre grupper. De frågor som hör till övningen finns i elevmaterial 2.

DISKUSSIONSFRÅGOR:

1 Vad betyder rättigheter för dig?

2 Vad betyder ansvar för dig?

3 Vilka rättigheter och vilket ansvar har vi mot varandra?

4 Vad betyder utbildning för dig? Vad tror du att utbildning kommer att betyda för dig i framtiden? Vad innebär det att ha rätt till utbildning?

5 Vad innebär fritid för dig? Vad innebär det att ha rätt till fritid? Varför är barnets rätt till lek, vila och fritid viktig (tänk på barn respektive tonåringar)?

6 Hur kan en funktionsnedsättning påverka utbildning och fritid? Hur ser det ut i Sverige i jämförelse med andra länder?

7 På vilka sätt kan vi i Sverige uttrycka vad vi tycker? På vilket sätt kan barn och ungdomar vara med och påverka det svenska samhället?

STEG 2

CAFÉMETODEN (50 MIN + 50 MIN)

ÅRSKURS 7-9

I DEN HÄR ÖVNINGEN FÅR ELEVERNA ÖVA SINA FÖRMÅGOR ATT:

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift. (Sv)
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang. (Sv)
- Reflektera över hur individer och samhällen formas, förändras och samverkar. (Sh)
- Analysera och kritiskt granska lokala, nationella och globala samhällsfrågor ur olika perspektiv. (Sh)
- Uttrycka och värdera olika ståndpunkter i till exempel aktuella samhällsfrågor och argumentera utifrån fakta, värderingar och olika perspektiv. (Sh)
- Reflektera över mänskliga rättigheter samt demokratiska värden, principer, arbetssätt och beslutsprocesser. (Sh)

GYMNASIET

I DEN HÄR ÖVNINGEN FÅR ELEVERNA FÖRUTSÄTTNINGAR ATT UTVECKLA:

- Kunskap om demokrati och mänskliga rättigheter, såväl individuella som kollektiva, samhällsfrågor och samhällsförhållanden samt olika samhällens organisation och funktion från lokal till global nivå utifrån olika tolkningar och perspektiv. (Sh)
- Förmåga att analysera samhällsfrågor och identifiera orsaker och konsekvenser med hjälp av samhällsvetenskapliga begrepp, teorier, modeller och metoder. (Sh)
- Förmåga att tala inför andra på ett sätt som är lämpligt i kommunikationssituationen samt att delta på ett konstruktivt sätt i förberedda samtal och diskussioner. (Sv)
- Förmåga att läsa, arbeta med, reflektera över och kritiskt granska texter samt producera egna texter med utgångspunkt i det lästa. (Sv)

SYFTE

Med hjälp av Cafémetoden kan en större grupp elever delta aktivt i diskussioner. Låt eleverna diskutera de utvalda frågorna per bord. Vill du läsa en mer utförlig genomgång av metoden så finns den i slutet av häftet.

Syftet med den här övningen är att eleverna ska få mer kunskap om barns rättigheter och barnkonventionen genom att diskutera och reflektera.

CAFÉBORD 1

SYFTE

ARTIKEL 28:

Varje barn har rätt till utbildning.
Grundskolan ska vara gratis.

RUNDA 1

LÅT ELEVERNA LÄSA YENS BERÄTTELSE OCH INFORMATIONEN
NEDAN SAMT DISKUTERA DE EFTERFÖLJANDE FRÅGORNA.

- Majoriteten av de miljoner barn som inte går i skolan är flickor.
- Tillsammans med regeringar och myndigheter utvecklar UNICEF system för grundskoleutbildning i utvecklingsländer och förbättrar många flickors möjlighet att gå i skolan.
- Marginaliserade familjer i fattiga länder har ofta inte råd att skicka flera barn till skolan och då prioriteras i många fall pojkarnas utbildning framför flickornas. Trots detta visar forskning att utbildning för flickor och kvinnor är en mycket framgångsrik investering för ett lands utveckling och ekonomi. Utbildade kvinnor föder generellt färre barn och har större möjligheter att klara sin familjs försörjning.

ANVÄND
ELEV
MATERIAL

3

Eleverna vid det här bordet arbetar med artikel 28 i barnkonventionen. Syftet är att eleverna ska få fundera kring vilken betydelse utbildning har för dem idag och vilken betydelse den kan ha senare i livet. Syftet är även att reflektera kring betydelsen av barns rätt till gratis utbildning ur ett globalt perspektiv.

DISKUSSIONSFRÅGOR:

Diskutera vilka konsekvenserna blir för Yen då hon inte får gå i skolan. Hur påverkar det hennes framtid? Kan det faktum att hon inte får rätten till utbildning tillgodosedd även att andra rättigheter försummas? Prata också om vilken betydelse utbildningen på olika sätt har för er idag och vilken betydelse den kan ha senare i livet.

RUNDA 2

LÅT ELEVERNA DISKUTERA FÖLJANDE FRÅGESTÄLLNINGAR:

- Vad är det viktigaste ni lärt er i skolan? Om ni inte hade lärt er detta, hur hade det varit då?
- Enligt barnkonventionen har alla barn rätt att gå i skolan och det ska vara gratis. Så är det inte överallt i världen. Många barn får inte sin rätt till utbildning. Vad kan det få för effekter? På vissa ställen finns utbildning för alla barn, men den är inte gratis. Vad kan det få för effekter? Om alla barn i världen skulle få sin rätt till gratis utbildning tillgodosedd, vad skulle det ge för effekter?
- Hur ser jämlikheten ut i denna fråga i Sverige och i andra länder? Kan du ge något exempel på när en person inte har fått gå i skolan på grund av till exempel pengar, funktionsnedsättningar eller kön (som du har sett eller hört om i media eller i annan situation)?

ANVÄND
ELEV
MATERIAL

4

Den elev som är moderator vid bordet sammanfattar och presenterar vad eleverna runt bordet har kommit fram till under rundan. Efter andra sittningen tar moderatören upp det nya som har kommit fram.

CAFÉBORD 2

SYFTE

ARTIKEL 12:

Varje barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikt ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad.

ARTIKEL 15:

Barn har rätt att starta och delta i föreningar och organisationer.

Eleverna vid det här bordet arbetar med artiklarna 12 och 15 i barnkonventionen. Syftet med övningen är att prata om var och hur eleverna själva kan påverka och uttrycka sin åsikt. Eleverna får även reflektera över hur egna attityder och beteenden påverkar hur andra människor förhåller sig till varandra och hur de lyssnar till andras åsikter.

RUNDA 1

LÅT ELEVERNA DISKUTERA FÖLJANDE FRÅGESTÄLLNINGAR OCH ANTECKNA VAD DE KOMMER FRAM TILL:

- Barnkonventionen säger att du har rätt att säga vad du tycker och att vuxna måste lyssna på dig. Vilka möjligheter har du att uttrycka dina egna åsikter och var kan du göra det i Sverige? Kan dessa skilja sig, beroende på plats i världen?
- Vilka rättigheter har vi när det handlar om vad vi säger till varandra och hur vi uttrycker oss i samhället? Vilket ansvar har vi? Ge exempel.

ANVÄND
ELEV
MATERIAL

5

RUNDA 2

LÅT ELEVERNA DISKUTERA FÖLJANDE FRÅGESTÄLLNINGAR:

- Vad innebär inflytande och delaktighet för dig? Ge exempel på hur man kan vara delaktig i samhället, till exempel i föreningsliv, skola och politik.
- Är det någon av er som vill berätta om sitt engagemang inom några samhällsfrågor eller i någon förening?
- Har alla barn i världen samma möjlighet att vara delaktiga och ge uttryck för sina åsikter? Ge exempel.
- Vilka saker skulle du vilja ha möjlighet att påverka i skolan? Lista de tre viktigaste.

ANVÄND
ELEV
MATERIAL

6

Den elev som är moderator vid bordet sammanfattar och presenterar vad eleverna runt bordet har kommit fram till under rundan. Efter andra sittningen tar moderatören upp det nya som har kommit fram.

CAFÉBORD 3

SYFTE

ARTIKEL 31:

Varje barn har rätt till lek, vila och fritid.

ARTIKEL 32:

Varje barn har rätt att skyddas mot ekonomiskt utnyttjande och arbete som är skadligt eller hindrar barnets skolgång.

Eleverna vid det här bordet arbetar med artikel 31 och 32 i barnkonventionen. Syftet är att låta eleverna reflektera kring vad rätten till lek, vila och fritid innebär för barn och ungdomar. Syftet är också att låta eleverna reflektera över vilken roll leken har i barnets liv och vilka konsekvenser det kan få för barnet om det måste arbeta.

RUNDA 1

LÅT ELEVERNA LÄSA BERÄTTELSEN OM HAFIZ OCH DISKUTERA FRÅGORNA:

- Vilka konsekvenser får det för Hafizs liv att han behöver arbeta? Förutom artikel 32 i barnkonventionen om rätten att slippa hårt och farligt arbete, är det några andra rättigheter som inte uppfylls genom att Hafiz måste arbeta?
- Vad betyder uttrycket "leken är barnets arbete"?
- Vad skulle det betyda för dig om du inte fick tid till vila och fritid?

ANVÄND
ELEV
MATERIAL

7

RUNDA 2

LÅT ELEVERNA DISKUTERA FÖLJANDE FRÅGESTÄLLNINGAR:

- Vilken betydelse har leken i ett barns eller en tonårings liv? Varför är lek och vila viktiga rättigheter?
- Vad är barnarbete och varför är det farligt?
- Att gå i skolan och att hjälpa till hemma är inte barnarbete. Det handlar om att ta ansvar utifrån sina egna förutsättningar. Vad hjälper du till med hemma?

ANVÄND
ELEV
MATERIAL

8

Den elev som är moderator vid bordet sammanfattar och presenterar vad eleverna runt bordet har kommit fram till under rundan. Efter andra sittningen tar moderatören upp det nya som har kommit fram.

CAFÉBORD 4

SYFTE

ARTIKEL 13:

Varje barn har rätt till yttrandefrihet, att tänka, tycka och uttrycka sina åsikter.

Eleverna vid det här bordet arbetar med artikel 13 i barnkonventionen: Syftet är att eleverna ska få en överblick över rättigheterna i barnkonventionen samt reflektera över dess innebörd. Övningen syftar även till att eleverna ska få en förståelse för att det i deras rättigheter också ingår ett ansvar att respektera andras rättigheter.

RUNDA 1

ANVÄND SAMMANFATTNINGEN AV BARNKONVENTIONEN OCH LÅT ELEVERNA VÄLJA UT ARTIKLAR SOM ÄR VIKTIGA ATT TA HÄNSYN TILL NÄR MAN SÖKER, TAR EMOT OCH SPRIDER INFORMATION. ELEVERNA FÅR KOMMA ÖVERENS OM EN TOPPLISTA PÅ TRE ARTIKLAR VID BORDET.

OBS! Det är viktigt att poängtera att alla rättigheter i barnkonventionen är lika mycket värda och att alla rättigheter är viktiga i sin helhet.

RUNDA 2

LÅT ELEVERNA DISKUTERA FÖLJANDE FRÅGESTÄLLNINGAR:

1. Utgå från de tre artiklar som ni valde till er topplista i förra rundan vid bord 4. Diskutera vad det är viktigt att tänka på för att rättigheterna ska respekteras när barn och unga kommunicerar med varandra på sociala medier.
2. Tycker du att någon av rättigheterna borde betonas starkare än andra? Varför?
3. Vilket ansvar har du när du söker, tar emot och sprider information?

Den elev som är moderator vid bordet sammanfattar och presenterar vad eleverna runt bordet har kommit fram till under rundan. Efter andra sittningen tar moderatören upp det nya som har kommit fram.

CAFÉBORD 5

SYFTE

VAD KAN VI GÖRA?

Eleverna vid det här bordet arbetar övergripande med barnkonventionen genom kreativt arbete. Syftet är att ge eleverna en kreativ uppgift att komma på idéer för att lyfta fram barnkonventionen i samhället och påverka så att den efterlevs i skolan, i kommunen, i Sverige och i världen.

RUNDA 1

LÅT ELEVERNA DISKUTERA OCH TA FRAM KONKRETA FÖRSLAG:

- Vad tycker du att din kommun och Sveriges regering kan göra för att öka kunskapen om barnkonventionen och se till att den efterlevs?

ANVÄND
ELEV MATERIAL 11

RUNDA 2

LÅT ELEVERNA DISKUTERA OCH TA FRAM KONKRETA FÖRSLAG:

- Ta fram en lista på konkreta förslag på vad er klass skulle kunna göra för att få barnkonventionen att efterlevas ännu bättre i er skola, i er kommun, i Sverige eller i världen.

ANVÄND
ELEV MATERIAL 12

Den elev som är moderator vid bordet sammanfattar och presenterar vad eleverna runt bordet har kommit fram till under rundan. Efter andra sittningen tar moderatören upp det nya som har kommit fram.

SYFTE

I den här övningen ska eleverna få lösa en kreativ uppgift. Börja med att dela upp eleverna i grupper. Syftet är att låta eleverna ta fram ett konkret förslag på hur de kan uppmärksamma barnkonventionen och se till att den efterlevs i skolan, kommunen, nationellt eller i världen.

GRUPPENS UPPDRAG

Låt eleverna arbeta fram ett förslag på hur man kan uppmärksamma barnkonventionen och se till att den efterlevs. De kan arbeta med er kommun, Sverige eller hela världen som målgrupp för förslaget. Det handlar om att presentera en idé om hur man kan påverka andra i samhället genom exempelvis olika budskap och aktiviteter.

1. Börja med att läsa in er på barnkonventionen genom att besöka [unicef.se/barnkonventionen](https://www.unicef.se/barnkonventionen)

2. Bestäm vilken målgrupp ni vill kommunicera med (exempelvis: kön, ålder med mera).

3. Ta fram ett förslag på hur ni vill skapa uppmärksamhet kring barnkonventionen och få den att efterlevas i er kommun, Sverige eller hela världen. Vilket är ert budskap och hur vill ni föra ut det mot er målgrupp? Exempel på insatser eller aktiviteter: utbilda andra elever, film, posters, bokmärken, insändare/debattartikel, medborgarförslag till kommunen, pjas, samla in pengar med mera.

4. Presentera ert förslag.

ANVÄND
ELEV
MATERIAL

13

STEG 3

HUR VILL NI UPPMÄRKSAMMA BARNKONVENTIONEN?

ÅRSKURS 7-9

I DEN HÄR ÖVNINGEN FÅR ELEVERNA ÖVA SINA FÖRMÅGOR ATT:

- Reflektera över hur individer och samhällen formas, förändras och samverkar. (Sh)
- Analysera och kritiskt granska lokala, nationella och globala samhällsfrågor ur olika perspektiv. (Sh)
- Uttrycka och värdera olika ståndpunkter i till exempel aktuella samhällsfrågor och argumentera utifrån fakta, värderingar och olika perspektiv. (Sh)
- Söka information om samhället från medier, internet och andra källor och värdera deras relevans och trovärdighet. (Sh)
- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift. (Sv)
- Söka information från olika källor och värdera dessa. (Sv)
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang. (Sv)

GYMNASIET

I DEN HÄR ÖVNINGEN FÅR ELEVERNA FÖRUTSÄTTNINGAR ATT UTVECKLA:

- Kunskap om demokrati och mänskliga rättigheter, såväl individuella som kollektiva, samhällsfrågor och samhällsförhållanden samt olika samhällens organisation och funktion från lokal till global nivå utifrån olika tolkningar och perspektiv. (Sh)
- Förmåga att tala inför andra på ett sätt som är lämpligt i kommunikationssituationen samt att delta på ett konstruktivt sätt i förberedda samtal och diskussioner. (Sv)
- Förmåga att läsa, arbeta med, reflektera över och kritiskt granska texter samt producera egna texter med utgångspunkt i det lästa. (Sv)

STEG 4

IDÉER FÖR FORTSATT ARBETE

STARTA INSAMLING GENOM OPERATION DAGSVERKE

Genom Operation Dagsverke får Sveriges elever en mer konkret förståelse för hur situationen kan vara i andra länder och de kan aktivt hjälpa till att ge fler barn en plats i ett klassrum. Har ni inte redan anmält er till Operation Dagsverke kan ni göra det på unicef.se/operationdagsverke. Där kan ni även se filmen om årets projekt i Mongoliet och läsa mer om UNICEFs arbete.

HUR KAN EN DAG I SKOLAN VARA FÖR ETT BARN MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING?

Barn med funktionsnedsättningar har rätt att delta i samhället på lika villkor och få det stöd och den hjälp de behöver. Är er skola en bra plats för barn med funktionsnedsättningar? Hur är tillgängligheten i skolan? Ta fram övningar där elever till exempel får ha ögonbindel i klassrummet, titta på hur tillgänglig er skola är för barn med olika förutsättningar. Det vill säga olika övningar som ger eleverna förståelse för hur en dag i skolan kan vara för ett barn med funktionsnedsättning, som inte får sina rättigheter tillgodosedda. Utgå ifrån och ta hänsyn till att det kan finnas barn i gruppen, eller någon i deras närhet, som lever med funktionsnedsättningar.

SKRIV ETT FÖREDRAG

Skriv ett föredrag, en text eller gör ett grupparbete om en organisation som arbetar för barns rättigheter.

COLLAGE OCH UTSTÄLLNING

Gör ett collage som handlar om en rättighet (exempelvis inom hälsa, utbildning, skydd eller deltagande) och samla tidningsartiklar, bilder och annan information som passar till ämnet. När ni är färdiga gör ni en utställning av alla collage i skolan.

TIPS

Här följer några tips om ni vill arbeta vidare med frågor som berör barns rättigheter och engagera fler på skolan till långsiktiga och ämnesövergripande projekt.

ANVÄND
ELEV MATERIAL

14

STÖD TILL CAFÉMETODEN

CAFÉMETODEN MÖJLIGGÖR FÖR EN STÖRRE GRUPP ATT DELTA I DISKUSSIONER. SÅ HÄR GENOMFÖR NI METODEN:

MÖBLERING: Möblera rummet med ett antal separata bord, eller cafébord. Ungefär fyra till åtta personer ska få plats runt varje bord. Varje bord bör ha en pappersduk att rita på, men det fungerar med ett större pappersark också. På bordet ska det även finnas ett antal pennor i olika färger. Gör gärna i ordning bordet så att det ser inbjudande ut.

INTRODUCERA METODEN: Läraren hälsar alla välkomna och förklarar metoden för eleverna. Läraren sätter övningen i sitt sammanhang och berättar att den är en förberedelse inför diskussionsövningar och presentationsmaterial.

RUNDORNA: Processen startar med att en runda på fem till femton minuter startar. Utse en moderator per bord som stannar kvar vid samma bord och ansvarar för att sammanställa det som varje grupp kommer fram till. När rundan är slut byter deltagarna bord med en annan grupp. Moderatorns uppgift är att kort berätta för de nya deltagarna vad som diskuterats vid bordet och sätta igång en ny diskussion. Antalet rundor är samma som antalet bord.

FRÅGOR: Varje bord diskuterar en fråga eller ett ämne. Genom att deltagarna byter bord får alla deltagare möjlighet att diskutera alla ämnen. Svar, funderingar och åsikter antecknas på pappersduken eller på pappersarken.

INSAMLING: När alla byten är gjorda presenterar varje bord (eller moderator) resultatet av övningen. Läraren samlar in alla anteckningar och sparar dem.

ENKLA REGLER: Underlätta delaktighet och kreativitet genom att visa respekt för varandra, låt andra tala till punkt och låt det vara högt i tak.

ELEV MATERIAL

Kort sammanfattning av barnkonventionens artiklar

I barnkonventionen finns regler som ska skydda barns mänskliga rättigheter. Barnkonventionen antogs av FN år 1989. Nästan alla länder i världen har lovat att följa den. **UNICEF** arbetar för att **alla barn** ska få ha det så bra som barnkonventionen säger.

1

Ett barn är varje människa under 18 år.

2

Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

3

Barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn.

4

Politiker som styr länder ska ansvara för att alla barn får det som de har rätt till. När det gäller barnets ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter ska staten utnyttja det yttersta av sina resurser. Där så behövs ska man samarbeta internationellt.

5

Barnets föräldrar eller annan vårdnadshavare har huvudansvaret för barnets uppfostran och utveckling och ska hjälpa barnet att få det som barnet har rätt till.

6

Alla barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.

7

Varje barn har rätt till ett eget namn, ett medborgarskap och att känna till sitt ursprung. Barnet har rätt, så långt det är möjligt, att få veta vilka föräldrarna är och bli omvårdad av dem.

8

Varje barn har rätt att behålla sin identitet.

9

Ett barn ska inte skiljas från föräldrarna mot deras vilja, utom när det är för barnets bästa. Ett barn som är skilt från föräldrarna har rätt att träffa dem regelbundet.

10

Ett barn har rätt att återförenas med sin familj om familjen splittrats. Ansökningar från familjer som vill återförenas över statsgränser ska behandlas på ett positivt, humant och snabbt sätt.

11

Staten ska bekämpa olovligt bortförande och kvarhållande av barn i utlandet.

12

Varje barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikt ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad.

13

Varje barn har rätt till yttrandefrihet, att tänka, tycka och uttrycka sina åsikter.

14

Alla barn har rätt att tro på vilken gud de vill, eller ingen alls.

15

Barn har rätt att starta och delta i föreningar och organisationer.

16

Varje barns rätt till privatliv ska respekteras.

17

Varje barn har rätt att få tillgång till information via till exempel internet, radio och tv. Staten ska ta ansvar för massmediers roll när det gäller varje barns tillgång till information.

18

Barnets föräldrar har gemensamt ansvar för barnets uppfostran och utveckling. Staten ska hjälpa föräldrarna.

19

Varje barn har rätt att skyddas mot fysiskt eller psykiskt våld, övergrepp, vanvård eller utnyttjande av föräldrar eller annan som har hand om barnet.

20

Ett barn som inte kan bo med sina föräldrar har rätt att få hjälp att hitta ett nytt hem.

21

Vid adoption ska staten tänka på barnets bästa.

22

Ett barn på flykt har rätt till skydd och hjälp att hitta sina föräldrar.

23

Ett barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv och hjälp att delta i samhället på lika villkor.

24

Varje barn har rätt till bra hälsa och rätt till sjukvård. Traditionella sedvänjor som är skadliga för barns hälsa ska avskaffas.

25

Staten ska regelbundet se till att ett barn som är omhändertaget av myndigheterna behandlas bra.

26

Varje barn har rätt till social trygghet, och hjälp om föräldrarna till exempel har lite pengar.

27

Varje barn har rätt till skälig levnadsstandard, en bostad, kläder, mat och rent vatten.

28

Varje barn har rätt till utbildning. Grundskolan ska vara gratis.

29

Skolan ska hjälpa barnet att utvecklas och lära sig om mänskliga rättigheter.

30

Ett barn som tillhör en minoritet eller ursprungsbe-folkning har rätt till sitt språk, sin kultur och religion.

31

Varje barn har rätt till lek, vila och fritid.

32

Varje barn har rätt att skyddas mot ekonomiskt utnyttjande och arbete som är skadligt eller hindrar barnets skolgång.

33

Varje barn har rätt att skyddas mot droger.

34

Varje barn har rätt att skyddas mot sexuella övergrepp och mot att utnyttjas i prostitution och pornografi.

35

Ingen får köpa eller sälja ett barn. Staten ska bekämpa handel med barn.

36

Varje barn ska skyddas mot alla former av utnyttjande.

37

Inget barn får utsättas för tortyr, annan grym behandling eller bestraffning eller dödsstraff. Frihetsberövande av ett barn ska ske i enlighet med lag och får endast användas som en sista utväg och för kortast lämpliga tid.

38

Barn ska skyddas mot krig och inget barn får användas som soldat.

39

Ett barn som utsatts för övergrepp eller utnyttjande har rätt till rehabilitering och social återanpassning.

40

Ett barn som är anklagat för brott eller har blivit dömt för en straffbar handling har rätt att behandlas rättvist och bra.

41

Om det finns bestämmelser som gör mer för barns rättigheter än innehållet i barnkonventionen, gäller de bestämmelserna i stället.

42

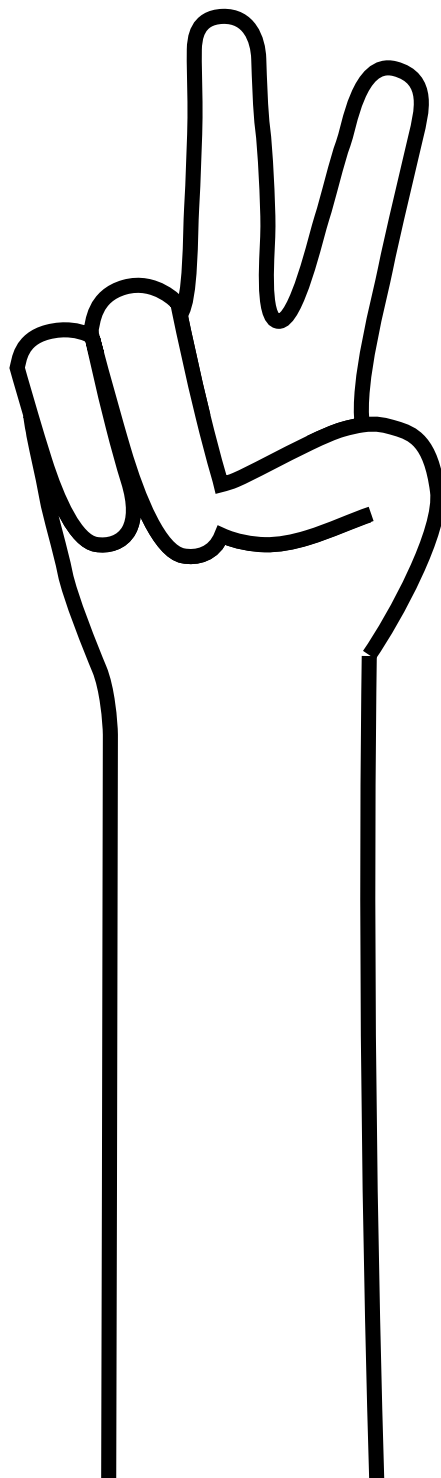
Alla barn och vuxna har rätt att få reda på vad som står i barnkonventionen.

43-45

Regler om hur de som bestämmer i länderna ska göra för att följa barnkonventionen.

46-54

Regler om hur de som bestämmer i länderna ska göra för att följa barnkonventionen.

DISKUTERA OCH BESVARA

- 1** Vad betyder rättigheter för dig?
- 2** Vad betyder ansvar för dig?
- 3** Vilka rättigheter och vilket ansvar har vi mot varandra?
- 4** Vad betyder utbildning för dig? Vad tror du att utbildning kommer att betyda för dig i framtiden? Vad innebär det att ha rätt till utbildning?
- 5** Vad innebär fritid för dig? Vad innebär det att ha rätt till fritid? Varför är barnets rätt till lek, vila och fritid viktig (tänk på barn respektive tonåringar)?
- 6** Hur kan en funktionsnedsättning påverka utbildning och fritid? Hur ser det ut i Sverige i jämförelse med andra länder?
- 7** På vilka sätt kan vi i Sverige uttrycka vad vi tycker? På vilket sätt kan barn och ungdomar vara med och påverka det svenska samhället?

ARTIKEL 28:

Varje barn har rätt till utbildning. Grundskolan ska vara gratis.

BORD 1

Detta bord arbetar med artikel 28 i barnkonventionen. Syftet är att fundera över vilken betydelse utbildningen har för er idag och vilken betydelse den kan ha senare i livet. Reflektera även kring betydelsen av barns rätt till gratis utbildning ur ett globalt perspektiv.

BRA ATT VETA:

- Majoriteten av de miljoner barn som inte går i skolan är flickor.
- Familjer i fattiga länder har ofta inte råd att skicka flera barn till skolan och då prioriteras i många fall pojkarnas utbildning framför flickornas. Trots detta visar forskning på att utbildning för flickor och kvinnor är avgörande för ett samhälles ekonomi. Utbildade kvinnor föder generellt färre barn och har större möjligheter att klara sin familjs försörjning.
- Tillsammans med regeringar och myndigheter utvecklar UNICEF ett system för grundskoleutbildning i utvecklingsländer och förbättrar många flickors möjlighet att gå i skola.

DISKUTERA OCH BESVARA FRÅGORNA EFTER ATT NI LÄST YENS BERÄTTELSE:

1. Vilka blir konsekvenserna för Yen då hon inte får gå i skolan? Hur påverkar det hennes framtid? Gör det faktum att hon inte får rätten till utbildning tillgodosedd att även andra rättigheter försummas?
2. Vilken betydelse har utbildning för er idag och vilken betydelse kan den ha senare i livet?
3. Gör en lista med tre saker som gruppen kommer fram till om utbildningens betydelse.

YENS BERÄTTELSE OM HENNES LIV I LAOS

"Jag tvingades sluta skolan när jag var tolv år. Från början var det värsta att mitt liv blev så enformigt, men nu börjar jag förstå de verkliga konsekvenserna. Jag som tjej kommer att ha ännu mindre att säga till om ifall jag saknar utbildning och jag kommer få svårt att skaffa mig ett jobb. Jag blir helt beroende av min man. Om jag bara hade varit kille. Ibland önskar jag faktiskt att jag var det. I december ska jag gifta mig. Det är klart att jag helst skulle slippa, men vad ska jag göra? Det är min familj som valt honom – han är bra. Egentligen skulle jag föredra att välja själv, men det är många saker jag skulle föredra. Många saker hade varit som jag ville om jag bara hade gått i skolan. Jag hade till exempel kunnat säga nej till bröllopet. Vi lever i en orättvis värld och det är vi tjejer som betalar för det." (Utdrag ur boken "Min förbannade rätt".)

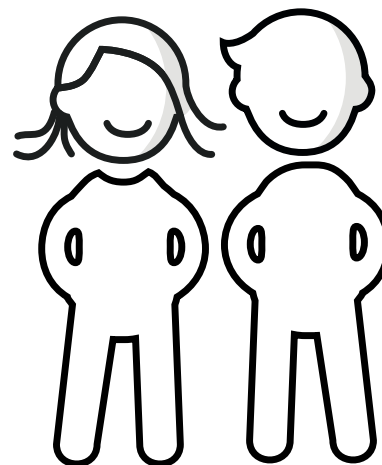
Bordets moderator sammanfattar och presenterar vad personerna runt bordet har kommit fram till under rundan. Efter andra sittningen tar moderatören upp det nya som har kommit fram.

ARTIKEL 28:

Varje barn har rätt till utbildning. Grundskolan ska vara gratis.

BORD 1

Detta bord arbetar med artikel 28 i barnkonventionen. Syftet är att fundera över vilken betydelse utbildningen har för er idag och vilken betydelse den kan ha senare i livet. Ni kommer även att reflektera kring betydelsen av barns rätt till gratis utbildning ur ett globalt perspektiv.

DISKUTERA OCH BESVARA FRÅGORNA.

1. Vad är det viktigaste ni lärt er i skolan? Om ni inte hade lärt er detta, hur hade det varit då?
2. Enligt barnkonventionen har alla barn rätt att gå i skolan och det ska vara gratis. Så är det inte överallt i världen. Många barn får inte sin rätt till utbildning tillgodosedd, vad kan det få för effekter? På vissa ställen finns utbildning för alla barn men den är inte gratis, vad kan det få för effekter? Om alla barn i världen skulle få sin rätt till gratis utbildning, vad skulle det ge för några effekter?
3. Hur ser jämlikheten ut i denna fråga i Sverige och i andra länder? Kan du ge något exempel på när en person inte har fått gå i skolan på grund av till exempel pengar, funktionsnedsättning eller kön (som du har sett eller hört om i media eller i annan situation)?

Bordets moderator sammanfattar och presenterar vad personerna runt bordet har kommit fram till under rundan. Efter andra sittningen tar moderatören upp det nya som har kommit fram.

ARTIKEL 12:

Varje barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikt ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad.

ARTIKEL 15:

Barn har rätt att starta och delta i föreningar och organisationer.

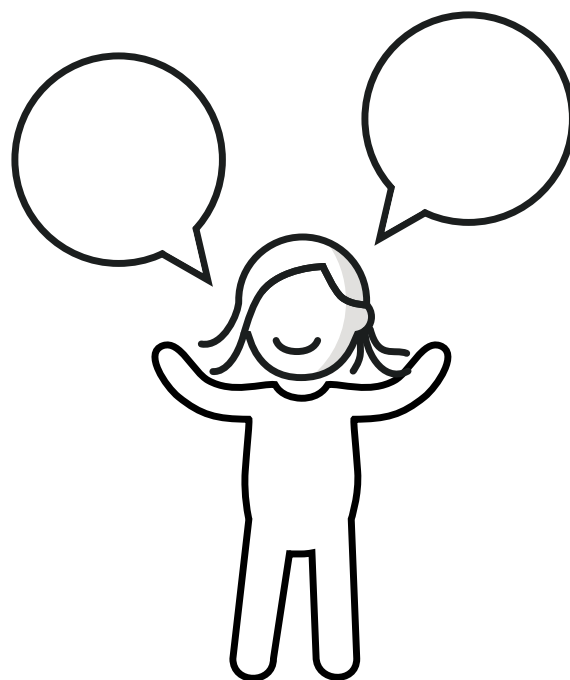
BORD 2

Detta bord arbetar med artiklarna 12 och 15 i barnkonventionen. Syftet är att prata om var och hur ni själva kan påverka och uttrycka era åsikter. Reflektera kring hur egna attityder och beteenden inverkar på hur andra människor förhåller sig till varandra och hur de lyssnar till andras åsikter.

DISKUTERA OCH BESVARA FRÅGORNA

1. Barnkonventionen säger att du har rätt att säga vad du tycker och att vuxna måste lyssna på dig. Vilka möjligheter har du att uttrycka dina egna åsikter och var kan du göra det i Sverige? Kan dessa möjligheter skilja sig beroende på plats i världen?

2. Vilka rättigheter har vi när det handlar om vad vi kan säga till varandra och hur vi uttrycker oss i samhället? Vilket ansvar har vi? Ge exempel.

Bordets moderator sammanfattar och presenterar vad personerna runt bordet har kommit fram till under rundan. Efter andra sittningen tar moderatören upp det nya som har kommit fram.

ARTIKEL 12:

Varje barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikt ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad.

ARTIKEL 15:

Barn har rätt att starta och delta i föreningar och organisationer.

BORD 2

Detta bord arbetar med artiklarna 12 och 15 i barnkonventionen. Syftet är att prata om var och hur ni själva kan påverka och uttrycka era åsikter samt reflektera kring hur egna attityder och beteenden inverkar på hur andra människor förhåller sig till varandra och hur de lyssnar till andras åsikter.

DISKUTERA OCH BESVARA FRÅGORNA

1. Vad innebär inflytande och delaktighet för dig? Ge exempel på hur man kan vara delaktig i samhället, till exempel i föreningsliv, skola och politik.
2. Är det någon av er som vill berätta om sitt engagemang inom några samhällsfrågor eller i någon förening?
3. Har alla barn i världen samma möjlighet att vara delaktiga och ge uttryck för sina åsikter? Ge exempel.
4. Vilka saker skulle ni vilja ha möjlighet att påverka i skolan? Lista de tre viktigaste.

Bordets moderator sammanfattar och presenterar vad personerna runt bordet har kommit fram till under rundan. Efter andra sittningen tar moderatören upp det nya som har kommit fram.

ARTIKEL 31:

Varje barn har rätt till lek, vila och fritid.

ARTIKEL 32:

Varje barn har rätt att skyddas mot ekonomiskt utnyttjande och arbete som är skadligt eller hindrar barnets skolgång.

BORD 3

Detta bord arbetar med artikel 31 och 32 i barnkonventionen. Syftet är att reflektera kring vad rätten till lek, vila och fritid innebär för barn och ungdomar. Samt vilken roll leken har i barnets liv och vilka konsekvenser det kan få för barnet om det måste arbeta.

DISKUTERA OCH BESVARA FRÅGORNA EFTER ATT NI LÄST HAFIZ BERÄTTELSE:

1. Vilka konsekvenser får det för Hafizs liv att han behöver arbeta? Förutom artikel 32 i barnkonvention om rätten att slippa hårt och farligt arbete, är det några andra rättigheter som inte uppfylls genom att Hafiz måste arbeta?
2. Vad betyder uttrycket "leken är barnets arbete"?
3. Vad skulle det betyda för dig om du inte fick tid till fritid?

HAFIZS BERÄTTELSE

Hafiz är elva år gammal och kommer från Palestina. Han bor i det oroliga och konfliktfyllda området Gaza i en stad som heter Zatoun. Han har sju syskon och hans pappa dog för sex månader sedan. Sedan dess har Hafiz tagit ett stort ansvar för att försörja familjen. Varje dag tvättar Hafiz bilrutor i den största korsningen i centrum. Lönen för det hårda arbetet i den gassande solen är liten, men den är nödvändig för att familjen ska klara sig. Även om livet är hårt och uttröttande så får Hafiz gå i skolan. Ibland måste han ändå stanna hemma eftersom han är så trött efter föregående dags arbete att det är svårt att vara koncentrerad. Under sommaren har Hafiz sommarlov i två månader, men han väntar inte speciellt ivrigt på att skolan ska sluta, för sommaren innebär inte avslappnande lov och roliga lekar för honom. I stället väntar långa och heta arbetsdagar i vägkorsningen.

Bordets moderator sammanfattar och presenterar vad personerna runt bordet har kommit fram till under rundan. Efter andra sittningen tar moderatören upp det nya som har kommit fram.

ARTIKEL 31:

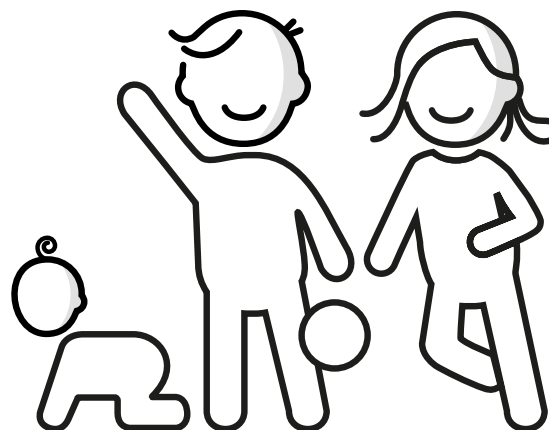
Varje barn har rätt till lek, vila och fritid.

ARTIKEL 32:

Varje barn har rätt att skyddas mot ekonomiskt utnyttjande och arbete som är skadligt eller hindrar barnets skolgång.

BORD 3

Detta bord arbetar med artikel 31 och 32 i barnkonventionen. Syftet är att reflektera kring vad uttrycket "leken är barnets arbete" betyder, vilken betydelse leken har i ett barns liv, vad barnarbete är samt varför det är farligt.

DISKUTERA OCH BESVARA FRÅGORNA

1. Vilken betydelse har leken i ett barns eller en tonårings liv? Varför är lek och vila viktiga rättigheter?
2. Vad är barnarbete och varför är det farligt?
3. Att gå i skolan och att hjälpa till hemma är inte barnarbete. Det handlar om att ta ansvar utifrån sina egna förutsättningar. Vad hjälper du till med hemma?

Bordets moderator sammanfattar och presenterar vad personerna runt bordet har kommit fram till under rundan. Efter andra sittningen tar moderatören upp det nya som har kommit fram.

ARTIKEL 13:

Varje barn har rätt till yttrandefrihet, att tänka, tycka och uttrycka sina åsikter.

BORD 4

Detta bord arbetar med artikel 13 i barnkonventionen. Syftet är att få en överblick över rättigheterna i barnkonventionen samt reflektera över dess innebörd. Syftet är även att få en förståelse för att det i era rättigheter också ingår ett ansvar att respektera andras rättigheter.

Använd sammanfattningen av barnkonventionen. Välj ut artiklar ni tycker är viktiga att ta hänsyn till när man söker, tar emot och sprider information - för att se till att man respekterar andras rättigheter.

Kom överens om en topplista på tre artiklar och ge en kort motivering till varför ni har valt just dessa.

Våra tre rättigheter/artiklar

1 _____

2 _____

3 _____

(Spar listan - gruppen kommer att använda den vid nästa runda på samma bord.)

OBS! Det är viktigt att veta att alla rättigheter i barnkonventionen är lika mycket värda och att alla rättigheter är viktiga i sin helhet.

Bordets moderator sammanfattar och presenterar vad personerna runt bordet har kommit fram till under rundan. Efter andra sittningen tar moderatören upp det nya som har kommit fram.

ARTIKEL 13:

Varje barn har rätt till yttrandefrihet, att tänka, tycka och uttrycka sina åsikter.

BORD 4

Detta bord arbetar med artikel 13 i barnkonventionen. Syftet är att få en överblick över rättigheterna i barnkonventionen samt reflektera över dess innebörd. Syftet är även att få en förståelse för att det i era rättigheter också ingår ett ansvar att respektera andras rättigheter.

DISKUTERA OCH BESVARA FRÅGORNA

1. Utgå från de tre artiklarna som ni valde till er topplista i förra rundan på bord 4. Diskutera vad det är viktigt att tänka på för att rättigheterna ska respekteras när barn och unga kommunicerar med varandra på sociala medier.
2. Tycker du att någon av rättigheterna borde betonas starkare än andra? Varför?
3. Vilket ansvar har du när du söker, tar emot och sprider information?

Bordets moderator sammanfattar och presenterar vad personerna runt bordet har kommit fram till under rundan. Efter andra sittningen tar moderatören upp det nya som har kommit fram.

VAD KAN VI GÖRA?

BORD 5

Detta bord arbetar övergripande med barnkonventionen genom kreativt arbete. Syftet är att en kreativ uppgift ska få er att komma på idéer för att lyfta fram barnkonventionen i samhället och påverka så att den efterlevs i skolan, i kommunen, i Sverige och i världen.

DISKUTERA OCH GE FÖRSLAG

- Vad tycker ni att er kommun och Sveriges regering kan göra för att öka kunskapen om barnkonventionen och se till att den efterlevs?

Bordets moderator sammanfattar och presenterar vad personerna runt bordet har kommit fram till under rundan. Efter andra sittningen tar moderatören upp det nya som har kommit fram.

VAD KAN VI GÖRA?

BORD 5

Detta bord arbetar övergripande med barnkonventionen genom kreativt arbete. Syftet är att en kreativ uppgift ska få er att komma på idéer för att lyfta fram barnkonventionen i samhället och påverka så att den efterlevs i skolan, kommunen, i Sverige och i världen.

DISKUTERA OCH TA FRAM KONKRETA FÖRSLAG

Ta fram en lista på konkreta förslag på vad er klass skulle kunna göra för att få barnkonventionen att efterlevas ännu bättre i er skola, kommun, i Sverige eller i världen.

Våra förslag:

Förslag 1 _____

Förslag 2 _____

Förslag 3 _____

Förslag 4 _____

Förslag 5 _____

Gruppens uppdrag

Syftet med uppdraget är att arbeta fram ett förslag på hur man kan uppmärksamma barnkonventionen och se till att den efterlevs. Ni kan arbeta med er kommun, Sverige eller hela världen som målgrupp för förslaget. Det handlar om att presentera en idé om hur man kan påverka andra i samhället genom exempelvis olika budskap och aktiviteter.

- 1.** Börja med att läsa in er på barnkonventionen genom att besöka *unicef.se/barnkonventionen*
- 2.** Bestäm vilken målgrupp ni vill kommunicera med (exempelvis: kön, ålder med mera).
- 3.** Ta fram ett förslag på hur ni vill skapa uppmärksamhet kring barnkonventionen och få den att efterlevas i er kommun, Sverige eller i världen. Vilket är ert budskap och hur vill ni föra ut det mot er målgrupp? Exempel på insatser eller aktiviteter: Utbilda andra elever, film, posters, bokmärken, insändare/debattartikel, medborgarförslag till kommunen, pjäs, samla in pengar med mera.
- 4.** Presentera ert förslag.

HÄR HITTAR NI NÅGRA TIPS OM NI VILL ARBETA VIDARE PÅ SKOLAN MED FRÅGOR SOM BERÖR BARNES RÄTTIGHETER:

STARTA INSAMLING GENOM OPERATION DAGSVERKE

Genom Operation Dagsverke får ni en mer konkret förståelse för hur situationen kan vara i andra länder och är aktivt med och hjälper till att ge fler barn en plats i ett klassrum. Har ni inte redan anmält er till Operation Dagsverke kan ni göra det på unicef.se/operationdagsverke. Ni kan även se filmen om årets projekt och UNICEFs arbete där.

HUR KAN EN DAG I SKOLAN VARA FÖR ETT BARN MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING?

Barn med funktionsnedsättningar har rätt att delta i samhället på lika villkor och få det stöd och den hjälp de behöver. Är din skola en bra plats för barn med funktionsnedsättningar? Hur är tillgängligheten i skolan? Ta fram övningar där elever till exempel får ha ögonbindel i klassrummet, titta på hur tillgänglig er skola är för barn med olika förutsättningar. Det vill säga olika övningar som ger eleverna förståelse för hur en dag i skolan kan vara för ett barn med funktionsnedsättning, som inte får sina rättigheter tillgodosedda.

SKRIV ETT FÖREDRAG

Skriv ett föredrag, en text eller gör ett grupparbete om en organisation som arbetar för barns rättigheter.

COLLAGE OCH UTSTÄLLNING

Gör ett collage som handlar om en rättighet (exempelvis inom hälsa, utbildning, skydd eller deltagande) och samla tidningsartiklar, bilder och annan information som passar till ämnet. När ni är färdiga gör ni en utställning av alla collage i skolan.

UNICEF Sverige
Box 8161
104 20 Stockholm
08-692 25 00
unicef.se

